Voordracht voor de College vergadering van 20 oktober 2026

Portefeuille

Ruimtelijke ordening (incl VTH, coördinatie, recreatie)

Agendapunt

B15

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsvoordracht tot vaststellen van de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022 (legestabellen 2027)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

A. In te trekken het besluit met kenmerk VN2026-008703 van 18 augustus 2026.

B. In te stemmen met de concept-raadsvoordracht waarin de raad wordt gevraagd het volgende besluit te nemen:

Vast te stellen de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022 (legestabellen 2027), zoals opgenomen in de bijlage, waarvan de belangrijkste punten zijn:

a. De tarieventabellen, zoals opgenomen in de bijlagen van de wijzigingsverordening van de Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria 2022 worden gewijzigd: Voor de verschillende begraafplaatsen en crematoria in Amsterdam worden voor 2027 nieuwe tarieven van de lijkbezorgingsrechten vastgesteld.
b. De wijzigingsverordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2027.

Kernboodschap

Het college stemt in met de raadsvoordracht voor het wijzigen van de Heffingsverordening Begraafplaatsen en Crematoria Amsterdam 2022.
Voor het heffen, innen en invorderen van de gewijzigde leges lijkbezorgingsrechten dient de gemeenteraad de gewijzigde tarieventabellen 2027 vast te stellen.

Bestuurlijke achtergrond

De Heffingsverordening Begraafplaatsen en Crematoria Gemeente Amsterdam is op 30 november 2022 jaarneutraal opgesteld, waardoor alleen de jaar-gebonden tarieventabellen in de bijlage jaarlijks vastgesteld dienen te worden door de gemeenteraad

Bestuurlijke prioriteit

Niet aan de orde

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet.

Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren.

Artikelen 216 en 229 lid 1, sub a en b, van de Gemeentewet.

Voor het heffen, innen en invorderen van deze rechten dient de gemeenteraad een heffingsverordening en een tarieventabel vast te stellen.

Onderbouwing besluit

Ad. A In te trekken het besluit met kenmerk VN2026-008703 van 18 augustus 2026

Het beslispunt onder B is eerder in het besluit van 18 augustus 2026 voorgelegd, dit besluit moet worden ingetrokken, gebleken is dat de daarin genoemde publicatietermijn in verband met artikel 3.3, vierde lid van de Wet open overheid niet kan worden opgenomen. Het gehele besluit wordt daarom ingetrokken en met deze voordracht gewijzigd voorgelegd.

Ad. B Vast te stellen de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022 (legestabellen 2027), zoals opgenomen in de bijlage, waarvan de belangrijkste punten zijn:

a): De begraafplaatsen en crematoria hebben de opdracht om kostendekkend te opereren, de baten moeten de lasten voor 100% dekken. De kostendekkendheid van de begraafplaatsen en crematoria staat onder druk. Dat heeft zich geuit in een lagere kostendekkendheid van de leges gerelateerde lasten in de voorgaande jaarrekeningen. In 2023 was het dekkingspercentage van de leges gerelateerde lasten 94,5%, in 2024 was dat 95,3 % en in 2025 was dat 96,8%.

In 2027 bedragen de leges gerelateerde lasten 9,4 miljoen en de overige lasten bedragen 2,8 miljoen. De overige lasten betreffen hebben voornamelijk betrekking op overhead, uitvaarten van gemeentewege, de inkoop van consumptiegoederen en een aantal overige lasten, zoals het organiseren van herdenkingen op de begraafplaatsen.

De begraafplaatsen en crematoria zijn vanwege de aard van de bedrijfsvoering aangewezen als een special. Het facilitair beheer en het onderhoud aan de gebouwen en de installaties en de begraafplaatsen wordt daarom volledig in eigen beheer uitgevoerd. De gebouwen, waarvan een deel Rijksmonumenten zijn vergen veel onderhoud. Het onderhoud van de begraafplaatsen wordt duurzaam uitgevoerd. Om het onderhoudsniveau op sober niveau te verkrijgen en te behouden moet de komende jaren extra budget toegevoegd worden aan de onderhoudsbudgetten.

Het gevolg van het bovenstaande is dat de tarieven van de lijkbezorgingsrechten 2027 meer moeten stijgen dan de centrale indexering. In 2027 bedraagt het centraal vastgestelde indexatie van de tarieven 3,57%. De tarieven van de lijkbezorgingsrechten stijgen met gemiddeld 7%.

In de paragraaf ontwikkeling tariefopbouw 2027 worden de belangrijkste aanpassingen in de tarieventabellen toegelicht.

b): De Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria 2022 blijft voor het overige ongewijzigd en treedt in werking op 1 januari 2027.

Algemeen

<u>Begraafplaatsen/crematoria</u>

De gemeente Amsterdam kent dertien gemeentelijke begraafplaatsen en twee gemeentelijke crematoria met rouwcentra.

De gemeentelijke begraafplaatsen/crematoria verzorgen ongeveer 35% van alle uitvaarten van overledenen in Amsterdam. Het overgrote deel van deze uitvaarten vindt plaats op De Nieuwe

Ooster (DNO) en De Nieuwe Noorder (DNN). De aanwezigheid van een grote, onafhankelijke neutrale aanbieder zorgt voor een stabiele factor in de Amsterdamse uitvaartbranche. Behalve begraafplaats Zorgvlied (gemeente Amstelveen) zijn de overige begraafplaatsen en crematoria binnen de gemeentegrenzen in private handen.

Alle begraafplaatsen zijn stiltegebieden en hebben een hoge natuurwaarde en een belangrijke maatschappelijke functie. Alle begraafplaatsen binnen de gemeentegrens van Amsterdam maken onderdeel uit van de Hoofdgroenstructuur met uitzondering van de begraafplaatsen Carspelhof en Landscroon, omdat het gebiedsdeel van Weesp nog aan de Hoofdgroenstructuur toegevoegd moeten worden.

Exploitatie begraafplaatsen/crematoria en bepaling tarieven

Op grond van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 wordt de dagelijkse exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen/crematoria namens het college uitgevoerd door de dagelijks besturen van de stadsdelen en het stadsgebied.

Om de kosten voor de begraafplaats, het crematorium en de diensten die daarbij worden verleend te kunnen dekken, heft de gemeente lijkbezorgingsrechten. In tegenstelling tot de meeste andere gemeentelijke dienstverlening (zoals de uitgifte van een paspoort of het ophalen van het huisvuil) is bij de tarieven voor lijkbezorging sprake van marktwerking. Een burger heeft op dit terrein wat te kiezen. In de regio Amsterdam zijn, niet alleen de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria actief, maar ook andere begraafplaatsen en crematoria. Bij het bepalen van de lijkbezorgingsrechten wordt daarom altijd gekeken naar wat de begraafplaatsen/crematoria in de regio doen en of er (markt)ontwikkelingen zijn waarop moet worden ingespeeld. Ook wordt intern gekeken naar exploitatiemogelijkheden, waarbij kostendekkende tarieven een belangrijke financiële randvoorwaarde zijn. Bij de bepaling van de tarieven is de te beantwoorden vraag: kan de verwachte omzet (tarief x aantal in rekening te brengen uitvaarten) alle verwachte kosten dekken? Het ene tarief heeft een groter effect op de inkomsten dan het andere. Als naar andere (markt)partijen wordt gekeken is het noodzakelijk om differentiatie in de tarieven aan te brengen.

Gestreefd wordt naar een kostendekkendheid van 100%, waarbij de inkomsten de kosten dekken en geen winst of verlies wordt gemaakt.

Ontwikkeling tariefopbouw 2027

In de beoordeling van de tarieventabellen wordt al enkele jaren gekeken of door middel van het samenvoegen van de verschillende tarieven de administratieve druk op de organisatie verlaagd kan worden. In de begraaf- en crematietarieven 2027 is het onderscheid dat gemaakt werd tussen opgraven binnen of na 2 maanden of binnen of na 10 jaar geschrapt.

De belangrijkste aanpassingen in de tarieventabellen 2027 ten opzichte van de tarieventabellen 2026 zijn:

- De gemiddelde tariefstijging van de leges lijkbezorgingsrechten 2027 bedraagt 7%.
- Door afronding van de tarieven op 5 en of 10 kan de tariefstijging hoger of lager uitvallen.
- Het reguliere crematietarief stijgt van 1.385 naar 1.500 (stijging van 8%) en het tarief van de technische crematies stijgt van 590 naar 650 (stijging van 10%). De crematietarieven laten we iets meer stijgen dan gemiddeld, omdat energiemarkt zich in een onrustig vaarwater begeeft.
- De herinrichting van de aula en koffiekamers is inmiddels afgerond. Dit zal de dienstverlening richting nabestaanden en uitvaartondernemers zeker ten goede komen.

Uiteraard wordt gehoopt dat het aantal uitvaarten met accommodatie gebruik gaat stijgen en dat ons marktaandeel van uitvaarten van overledenen in Amsterdam positief wordt beïnvloed. Desondanks moeten de investeringslasten terugverdiend worden en daarom moeten de tarieven voor het gebruik van de accommodaties worden verhoogd. De verhoging beperkt zich tot de gemiddelde tariefstijging van 7%.

Duurzaamheid

Niet van toepassing, omdat het gaat om het vaststellen van de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria 2022 en de legestabellen van 2027. De duurzaamheidsdoelen van de begraafplaatsen en crematoria blijven ongewijzigd.

Participatie

Voor de totstandkoming van de algehele dienstverlening en dus ook van de tarieven wordt input opgehaald binnen het brede netwerk van de gemeentelijke begraafplaatsen Amsterdam.

Zo heeft de manager begraafplaatsen en crematoria een aantal keer per jaar contact met de beheerders van de andere begraafplaatsen en crematoria in en rond Amsterdam. Er is ook een landelijk platform met daarin alle gemeentelijke crematoria (Amstelveen, Amsterdam, Amersfoort, Dordrecht, Rotterdam, Zeist, Maassluis, Twente en Middelburg). Ook wordt er jaarlijks alternerend op De Nieuwe Noorder of Nieuwe Ooster een drukbezochte bijeenkomst voor alle uitvaartondernemers georganiseerd en zijn er individuele overleggen met de grotere uitvaartondernemers. Sommigen van hen zijn, naast klant van de gemeentelijke crematoria, ook concurrent omdat ze een of meer eigen crematoria bezitten en vaak een verzekeringstak. Met de kleine en middelgrote uitvaartondernemers is ook regelmatig contact, vaak naar aanleiding van een vraag of wens of om samen een (logistiek) probleem op te lossen. Binnen de branche wordt nauw gekeken naar elkaars tariefstelling en opbouw. Ondernemers hebben vaak invloed op de keuze van nabestaanden voor wat betreft de uitvaartlocatie. Hun doel is uiteraard een zo hoog mogelijke winstmarge te behalen. Dit vraagt om flexibel en marktconform opereren binnen de snel veranderende uitvaartbranche.

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN

	Product	I/S	Jaar T	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Lijkbezorgingsrechten	17	S	€9400000	€9800000	€10200000	€10300000
Overige baten	17	S	€2000000	€2100000	€2100000	€2100000
Totaal			**€11400000**	**€11900000**	**€12300000**	**€12400000**

I=Incidenteel
S=Structureel

LASTEN

	Product	I/S	Jaar T	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Kosten lijkbezorging	17	S	€9400000	€9800000	€10200000	€10300000
Overige lasten	17	S	€2800000	€2500000	€2000000	€2000000
Totaal			**€12200000**	**€12300000**	**€12200000**	**€12300000**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting
De baten en lasten worden verantwoord bij het programma 8. Ruimtelijke ordening, gebiedsontwikkeling en wonen. De begraafplaatsen hebben als doelstelling een persoonlijk en betaalbar afscheid. De baten van de leges lijkbezorgingsrechten worden in 2027 begroot op 9,4 miljoen. De overige baten worden begroot op 2,0 miljoen en bestaan uit o.a. opbrengsten van de door gemeentewege uitgevoerde uitvaarten, opbrengst consumptiegoederen en opbrengsten uit verhuur van gebouwen (museum en uitvaartcentrum). De totale lasten 2027 bedragen l 12,2 miljoen. De lasten van 0,8 miljoen waaraan geen directe opbrengsten zijn gekoppeld worden gedekt vanuit de algemene middelen.

De baten 2027 -2029 zijn al verhoogd met de centraal vastgestelde nominale indexatie. Dit geldt niet voor de lasten. Hiervan moet de indexatie in meerjarig perspectief nog worden vastgesteld. De lastentabel is gevuld met de nu bekende informatie vanuit de begrotingsmodule LIAS.

Het college besluit begin september over de Begroting 2027 en de gemeenteraad doet dat in november. Voorliggend besluit is meegenomen in de onderbouwing voor de mutaties in de begroting. Voor de begraafplaatsen en crematoria geldt dat hogere lasten gedekt moeten worden door hogere baten. Als de tarieven van de leges voor het betreffende begrotingsjaar niet of met minder dan noodzakelijk zouden worden verhoogd dan ontstaat een toename van het dekkingstekort in de jaarrekening. Door de leges tarieven met gemiddeld 7% te verhogen wordt een 2-ledig financieel doel nagestreefd, namelijk de noodzakelijke budgetruimte creëren op de onderhoudsbudgetten en het verder verkleinen van het dekkingstekort.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Gemeenteblad

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-054339	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-054348	Bijlage 2 Tarieven 2026 Amsterdam e.o_.pdf (pdf)
AD2026-054349	1. Raadsvoordracht leges lijkbezorgingsrechten 2027.docx (msw12)
AD2026-054350	Bijlage 1 Overzicht wijzigingen tarieven 2026 - 2027.pdf (pdf)

AD2026-054351	1a. Wijzigingsverordening van de heffingsverordening.docx (msw12)
AD2026-054352	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten